

картотеки перспективного педагогічного досвіду видається щорічно (*Секрети досвіду навчально-виховних закладів Донецчини - Донецьк: Витоки, 2014. – 153 с.*), як і збірник матеріалів з досвіду роботи переможців обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року» (*Учитель Донецчини: творчість та конкурентоздатність. Матеріали переможців обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2013». - Донецьк: Витоки, 2013. – 202 с.*).

Висновки. Отже, перспективний педагогічний досвід є важливим фактором підвищення фахової майстерності, розвитку творчої ініціативи педагогів, невичерпним джерелом нового, прогресивного, живою творчістю мас. Реалізація моделі науково-методичного супроводу вивчення, узагальнення, розповсюдження перспективного досвіду в системі післядипломної педагогічної освіти забезпечує науковість методичної роботи, надає науково-методичній діяльності праксеологічного характеру. При цьому досягається позитивна динаміка рівня кваліфікації педагогів (їх професійної компетентності) за рахунок стимулювання потреби до розвитку особистісного й фахового потенціалу в професійній сфері.

Список джерел

1. Бабанский, Ю.К. Передовой опыт учителей и педагогическая наука / Ю.К. Бабанский // Сов. педагогика. – 1977. – № 11. – С. 43-48.
2. Богословский, В.И. Теоретические основы научного сопровождения образовательного процесса в педагогическом университете: автореф. на соискание науч. степени д-ра пед. наук: спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / В.И. Богословский. – СПб, 2000. – 35 с.
3. Жерносек, І.П. Науково-методична робота в загальноосвітній школі: навч.-метод. посіб. / І.П.Жерносек. – К.: ЗМН, 1999. – 160 с.
4. Лукичева, Е.Ю., Шаталов М.А. Дополнительное профессиональное образование педагога: поиск современной модели / Информационное научно-методическое издание «Вестник ЛОИРО» / Е.Ю. Лукичева, М.А. Шаталов. – СПб: ЛОИРО, 2010. – С. 74-80.
5. Методичні рекомендації з виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду / уряд. Г.П. Бондарчук. – К.: 2010. – 43 с.
6. Набока, Л. Діяльність методиста щодо розповсюдження педагогічних інновацій / Л.Набока // Управління освітою. – 2002. – № 12(36). – С. 14-16.
7. Новый тлумачний словник української мови. Вид. друге, виправ. / В. Яременко, О. Слупушко. – К.: Видавництво «АКОНТ», 2001.
8. Поташник, М.М. Управление профессиональным ростом учителя в современной школе: метод. пособ. / М.М. Поташник. – М. – Центр педагогического образования, 2009. – 448 с.
9. Сорочан, Т.М. Развитие профессионализма управленческой деятельности руководителей общеобразовательных учреждений в системе послеуниверситетского педагогического образования: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теория і методика професійної освіти» / Т.М. Сорочан. – Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка. – Луганськ, 2005. – 39 с.

STARSHINOVA L.V.,

methodologist of Humanities Department of Donetsk Regional In-Service-Teachers` Training Institute

УДК 378.0

EUROPEAN INDICATORS OF LANGUAGE POLICIES AND PRACTICES

The article presents data and analysis on introduction of multilingual education in EU countries, provides information about the attitude of residents of European countries to study in secondary schools of two or more foreign languages and statistics about studying a second foreign language in the Donetsk region at the beginning of the current academic year.

Keywords: Multilingual Studies, European Union, foreign language.

У статті наводяться дані та аналіз стосовно упровадження мультилінгвального навчання у країнах Євросоюзу, надається інформація про ставлення мешканців європейських країн до вивчення у навчальних закладах двох або більше іноземних мов та статистичні дані про вивчення другої іноземної мови у Донецькій області станом на початок поточного навчального року.

Ключові слова: мультилінгвальне навчання, Євросоюз, іноземна мова.

В статье приводятся данные относительно введения мультилингвального обучения в странах Евросоюза, приводится информация об отношении жителей европейских стран к вопросу об изучении двух или более иностранных языков в общеобразовательных учебных заведениях и статистические данные об изучении второго иностранного языка в Донецкой области по данным на начало текущего учебного года.

Ключевые слова: мультилингвальное обучение, Евросоюз, иностранный язык.

Linguistic diversity is a key property of Europe's identity, and both the EU Institutions based in Brussels and the Council of Europe based in Strasbourg have been active in promoting language learning and multilingualism/plurilingualism. EU language policies aim to protect linguistic diversity and promote knowledge of languages, for reasons of cultural identity and social integration, but also because multilingual citizens are better placed to take advantage of the educational, professional and economic opportunities created by an integrated Europe.

The Language Rich Europe (LRE) project, is co-financed by the European Commission (EC) under its Lifelong Learning Programme (LLP), and initiated by the British Council, the UK's international organisation for educational opportunities and cultural relations.

The overall objectives of the LRE project are:

- to facilitate the exchange of good practice in promoting intercultural dialogue and social inclusion through language teaching and learning
- to promote European co-operation in developing language policies and practices across several education sectors and broader society
- to raise awareness of the EU and CoE recommendations for promoting language learning and linguistic diversity across Europe.

The purpose of the draft indicators developed through the project is to act as a tool to support countries and regions in evaluating themselves against EU and CoE documents on multilingualism and plurilingualism. Through this process its participants' aim is to raise awareness at both the

public and the political macro-level among European, national and regional language policy makers, and motivate key stakeholders across a variety of sectors, languages and countries/regions to take action.

The CoE makes a distinction between plurilingualism as a speaker's competence (ability to use more than one language) and multilingualism as the presence of various languages in a given geographical area. The EU uses multilingualism for both (sometimes specifying 'multilingualism of the individual').

Multilingualism policy is guided by the objective set by the Council of the EU in Barcelona in 2002 to improve the mastery of basic skills, in particular by teaching at **least two additional languages from a very early age**. This in turn had built on the seminal 1995 White Paper on Teaching and Learning, which advocated that **everyone should learn two European languages**. As for the attitudes of EU citizens to multilingualism/plurilingualism, one of the periodical European Barometers of the EC, the Special Barometer 243 (2006), offers a cross-section of public opinion on issues related to multilingualism. Support for some of the principles underpinning the Commission's multilingualism policy is analysed, along with respondents' perceptions of the situation in their respective countries or regions and their support for multilingual policies at the national level. The respondents were presented with five statements that illustrate some of the key principles behind the policies targeted at promoting multilingualism in Europe. All statements receive the support of the majority of Europeans but to a varying degree, as Table 2 makes clear.

Table 1: Attitudes towards multilingualism in Europe
(Source: Special Eurobarometer Report 243: 53, European Commission 2006)

<i>Statements</i>	<i>tend to agree</i>	<i>tend to disagree</i>	<i>do not know</i>
Everyone in the EU should be able to speak one additional language	84%	12%	4%
All languages spoken within the EU should be treated equally	72%	21%	7%
Everyone in the EU should be able to speak a common language	70%	25%	5%
The European institutions should adopt one single language to communicate with European citizens	55%	40%	5%
Everyone in the EU should be able to speak two additional languages	50%	44%	6%

The results of the survey show that while the vast majority of EU citizens think that one additional language is manageable, only 50% think that two is a realistic goal. There is strong feeling that languages should be treated equally, but an equally strong feeling that we should all be able to speak a common language.

Opinions are divided about whether the EU institutions should adopt one language for communication with citizens. The recently published follow-up Special Eurobarometer 386, carried out on behalf of the EC (2012), shows almost similar outcomes on each of the five statements referred to in

Table 1 in terms of proportions (%) of those who (totally) agree – (totally) disagree – do not know: (1) 84-13-3, (2) 81-25-4, (3) 69-27-4, (4) 53-42-5, and (5) 72-25-3. The strongest change over time occurs for more agreement with statements (2) and (5). In particular the increased agreement with statement (5) refers to a stronger support of the EC's trilingual formula. Apart from the key attitudinal data referred to, Special Eurobarometer 386 offers a whole range of recent survey data on multilingualism in the EU today, on the use of languages, and on attitudes to languages.

The LRE project offers interesting information about the extent to which the Barcelona principles are being followed in education systems in the countries/regions surveyed, and also provides findings about the way that all languages – national, foreign, immigrant, and regional or minority – are being valued both inside school and out.

As for the situation in our region we have such data

Table 2

<i>Total number of the pupils of the 5th form</i>	<i>Number of the pupils of the 5th form who are to study the second foreign language</i>			
32,0099	Англійська English	Німецька German	Французька French	Іспанська Spanish
	1,262	19,970	10,408	459
	3,9%	62%	32%	1,9%

Table 3

Teachers` stuff to teach the second foreign language

<i>English</i>		<i>German</i>		<i>French</i>		<i>Spanish</i>	
Teachers needed	In fact (%)	Teachers needed	In fact (%)	Teachers needed	In fact (%)	Teachers needed	In fact (%)
318	100	361	85,2%	197	89%	15	94,3%

By the end of the school year the results and changes in this field of education will be being examined and discussed.

Список джерел

1. Підготовлено за матеріалами European Centre for Modern Languages – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ecml.at.